

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
СИСТЕМА НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність І 10 Соціальна робота та консультування

Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Система надання соціальних послуг
Викладач	Сабат Надія Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Контактний телефон викладача	+380969424163
Е-mail викладача	nadiya.sabat@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний / заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	очні консультації: згідно розкладу консультацій

2. Анотація до освітньої компоненти

Освітня компонента «Система надання соціальних послуг» спрямована на вивчення сучасної системи надання соціальних послуг в Україні та у світовому контексті, з урахуванням актуальних викликів, реформ та інноваційних практик. Курс розкриває структурну організацію системи соціального захисту, принципи функціонування мережі соціальних установ, порядок взаємодії між державними, комунальними та недержавними провайдерами послуг. Особлива увага приділяється нормативно-правовій базі, стандартам надання соціальних послуг, процедурі оцінювання потреб осіб і сімей, веденню випадку, а також алгоритмам формування індивідуальних планів підтримки.

Дисципліна дає здобувачам вищої освіти змогу глибоко осмислити ключові підходи до організації соціальних послуг: від запобігання соціальним ризикам до інтенсивної підтримки в умовах кризових ситуацій. Значне місце відведено аналізу ролі міжвідомчої співпраці, мультидисциплінарних команд, цифровізації соціальної сфери та впровадження міжнародних моделей, що довели ефективність у практиці підтримки вразливих категорій населення.

Курс сприяє формуванню здатності студентів критично оцінювати ефективність соціальних послуг, планувати та організовувати їх надання, враховуючи принципи гуманізму, орієнтації на потреби клієнта, доказовості та професійної етики. Після завершення дисципліни студенти матимуть цілісне розуміння логіки функціонування системи соціальних послуг – від рівня політики до рівня практичної роботи з клієнтом – та будуть підготовлені до здійснення професійної діяльності в умовах сучасних соціальних викликів.

3. Мета та цілі освітньої компоненти

Мета: формування у студентів цілісного уявлення про організацію, принципи функціонування та сучасні механізми системи надання соціальних послуг, а також розвиток здатності професійно застосовувати нормативно-правові, технологічні й управлінські інструменти для забезпечення якісної підтримки осіб і сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Завдання:

- розкрити сутність, структуру та функції системи соціальних послуг, її місце у сфері соціального захисту населення та механізми взаємодії між суб'єктами, що забезпечують надання послуг;
- ознайомити студентів із нормативно-правовою базою, що регулює організацію соціальних послуг в Україні, стандартами та процедурами, передбаченими чинним законодавством;
- сформулювати розуміння класифікації та видів соціальних послуг, їхнього змістового наповнення, умов надання та критеріїв якості;
- навчити оцінювати потреби осіб/сімей у соціальній підтримці, застосовувати принципи ведення випадку, визначати оптимальні форми та інтенсивність допомоги;
- ознайомити з сучасними моделями та інноваційними практиками, включно з міжвідомчою співпрацею, мультидисциплінарним підходом, цифровими сервісами та міжнародними стандартами роботи;
- розвивати здатність аналізувати ефективність соціальних послуг, здійснювати моніторинг, оцінювання результативності та планування індивідуальної підтримки;
- сприяти формуванню професійних компетентностей, що передбачають дотримання етичних принципів, прав людини, клієнтоцентричності та орієнтації на доказові практики соціальної роботи;
- підготувати студентів до практичної діяльності, пов'язаної з організацією, координацією та наданням соціальних послуг у різних типах установ і в умовах сучасних соціальних викликів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність розробляти і управляти проєктами.

ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі раннього втручання.

СК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи, соціально-педагогічній діяльності.

СК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

СК 6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.

СК 7. Здатність до професійної рефлексії та вдосконалення свого фахового рівня.

СК 11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи; додержуватися соціально-педагогічної етики, вдосконалювати свій фаховий рівень.

СК 12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

СК 14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

СК 18. Здатність впливати на подолання міжособистісних, внутрішньосімейних конфліктів, надавати необхідну консультативну психолого-педагогічну допомогу дитячим, молодіжним, громадським об'єднанням, групам соціального ризику, дітям та підліткам, які потребують допомоги.

Програмні результати навчання

ПРН 8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПРН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати раннє втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи; здійснювати соціально-педагогічний супровід здобувачів освіти, колективу та мікрогруп, осіб, які потребують піклування чи перебувають у складних життєвих обставинах; складати плани виховної та реабілітаційної роботи.

ПРН 15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.

ПРН 18. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи; додержуватися соціально-педагогічної етики.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 180 год			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		24 / 8	
семінарські заняття		36 / 12	
самостійна робота		120 / 160	
Ознаки освітньої компоненти			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
I	I 10 Соціальна робота та консультування	перший	нормативна

Тематика освітньої компоненти			
Тема	Кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Соціальні послуги у системі соціального захисту населення.	2/2	2	10/12
Тема 2. Сучасні підходи до надання соціальних послуг і оцінювання сімейної ситуації: структура громади, вразливість, ресурси та ознаки складних життєвих обставин.	2	4/2	10/14
Тема 3. Організація і проведення визначення потреб населення громади в соціальних послугах.	2/2	2	10/12
Тема 4. Соціальні послуги для сімей з дітьми на рівні громади.	2	4/2	10/12
Тема 5. Кейс-менеджмент як базова технологія надання соціальних послуг сім'ям з дітьми.	2	2	10/14
Тема 6. Планування і бюджетування соціальних послуг.	2	4/2	10/12
Тема 7. Захист та лобіювання інтересів дітей та сімей з дітьми.	2	4	10/14
Тема 8. Супервізорство, соціальна медіація, фасилітація та менторська підтримка в соціальній сфері.	2/2	4/2	10/14
Тема 9. Соціальне консультування як вид соціальної послуги.	2	2/2	10/14
Тема 10. Моніторинг та оцінювання надання соціальних послуг.	2	2	10/14
Тема 11. Менеджмент соціальних послуг в умовах війни.	2	2/2	10/14
Тема 12. Кращі практики надання соціальних послуг сім'ям з дітьми: вітчизняний та зарубіжний досвід.	2/2	4	10/14
ЗАГ.:	24/8	36/12	120/160

6. Система оцінювання освітньої компоненти

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Згідно Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf Вид контролю – екзамен. Максимальна оцінка – 100 балів, з них: 25 балів за поточне оцінювання; 15 балів – за контрольну роботу; 10 балів – за самостійну роботу; 50 балів за екзамен.
Вимоги до письмових робіт	Виконання письмових завдань, поданих до планів семінарських занять, є обов'язковим складником підготовки до заняття і оцінюються додатково. Письмові роботи повинні виконуватися самостійно й перевірятись під час практичного заняття. Здобувачі вищої освіти виконують контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua (для денної – на занятті, для заочної – за 10 днів до початку сесії).
Семінарські заняття	Семінарські та практичні заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з курсу, комунікації відповідно до сформульованих завдань, складання презентацій та творчих завдань. Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь під час обговорення, обов'язкове виконання усіх завдань. Оцінка за такі заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	Обов'язкова присутність на заняттях. Активність упродовж семестру, відвідування або відпрацювання усіх семінарських занять упродовж двох тижнів з моменту пропуску заняття або отримання незадовільної оцінки на занятті. Оцінки за поточне тестування, відповіді на семінарських заняттях, виконання контрольної роботи та завдань на самостійне опрацювання.
Підсумковий контроль	Екзамен у формі тестування за 100-бальною шкалою.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи).

Академічна доброчесність: Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf>

– сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку закладу вищої освіти, інших видів політики, передбачених нормативними документами, що регулюють освітній процес у ЗВО.

Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

Під час виконання письмових завдань слід надавати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

У випадку порушення норм академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

Відвідування занять: Обов'язкове. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Неформальна освіта: Згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-

[rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatському-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf](#)

Зараховуються результати неформальної освіти згідно з кількістю годин та тем, які повинні відображати матеріал семінарських занять. Наприклад, 2 години, які були отримані в результаті неформальної освіти, зараховуються як одне семінарське заняття з відповідної теми.

Обов'язковою умовою визнання результатів неформального навчання здобувача в рамках вибіркової складової освітньої програми є відповідність цих результатів рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

Рекомендовані платформи:

українська освітня платформа [Prometheus](#);

безкоштовна освітня платформа [Khan Academy](#);

українська студія онлайн-освіти [EdEra](#);

онлайн-платформа [Coursera](#).

8. Рекомендована література

Законодавчі та нормативні документи

1. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. Відомості Верховної Ради України.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>

2. Державний стандарт соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах : затверджено наказом Міністерства соціальної політики України від 31.03.2016 № 318.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-16#Text>

3. Державний стандарт соціальної послуги консультування : затверджено наказом Міністерства соціальної політики України від 02.07.2015 № 678.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0866-15#Text>

4. Порядок реалізації експериментального проекту із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2023 р. № 1049.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1049-2023-%D0%BF#n31>

Базова

5. #Спільно до нових послуг. Керівництво із впровадження соціальних послуг для сімей з дітьми в громадах. Частина 1. Соціальне планування та розвиток послуг : посібник / Дацаківська О. Ю., Криницька І. П., Максименко К. М. Київ, 2021. 76 с.

6. Державні стандарти соціальних послуг: збірка документів / упорядник І. Б. Іванова; за заг. редакцією І. В. Маслянікової. Київ : Університет «Україна», 2023. 475 с.

7. Навчально-методичне забезпечення організації соціальної роботи та надання соціальних послуг у територіальних громадах : навч. посіб. / В. Галайдюк, Л. Лоріашвілі, І. Пеша, І. Сопівник, Н. Тілікіна. Київ, 2025.

316 с.

8. Опалюк Т. Л. Сучасні стратегії надання соціальних послуг : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О. В., 2020. 118 с.

9. Посібник з моніторингу та оцінювання надання соціальних послуг в Україні / Щербань С., Шейко Р., Левкіна Г. Харків : ХІСД, 2017. 112 с.

10. Семигіна Т., Слосанська Г. Столярик О. Класифікація та стандартизація соціальних послуг: міжнародний та український досвід. Аналітичний матеріал. Київ : ПРООН, 2024. 274 с.

Додаткова:

11. Борисова Ю. В. Методологічні та практичні аспекти вдосконалення моніторингу і оцінки якості надання соціальних послуг в громадах. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2024. № 48. С. 111–116. <https://doi.org/10.32782/apfs.v048.2024.18>

12. Єнгаличева І., Гордєєва Т. Моніторинг та оцінка надання соціальної послуги з формування життєстійкості у територіальних громадах. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2025. № 1 (56). С. 51–55. <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2025.56.51-55>

13. Мельничук Д. Структура професійної готовності майбутніх фахівців із соціальної роботи до надання комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2024. № 2 (55). С. 55–59.

Викладач _____ Надія САБАТ, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи